

1985-01-28

11.1211-726-84

Enligt sändlista

Avsättande av källmyr vid Mallgårds i Levide socken som naturreservat

Uppgifter om naturreservatet

Namn: Mallgård källmyr

Kommun: Gotland

Socken: Levide

Läge: Ca 6 km väster om Lojsta kyrka

Kartblad: Ekonomisk karta 06819 Puser

Gräns: Se karta, bilaga 2

Areal: Ca 5,7 ha

Fastighet och markägare: Mallgårds 1:10, lantbruksnämnden (jordfonden)

Naturvårdsförvaltare: Skogsvårdsstyrelsen i Gotlands län

Naturtyper: Källmyr ca 3,0 ha, ängstallskog ca 2,7 ha

Naturgeografisk region: 14 öland och Gotland (NuB 1977:34)

Ärendets beredning

Domänverket avyttrar f n hela sitt markinnehav på Gotland. Den mest värdefulla marken från naturvårdssynpunkt överförs direkt till statens naturvårdsverk. All mark i Lojsta-området har dock överförts till lantbruksnämnden i länet. Denna förbereder f n försäljning av marken varvid statens naturvårdsverk erbjuds att köpa in de från naturvårdssynpunkt mest värdefulla fastigheterna.

Inom den stora fastigheten Mallgårds 1:10 i Levide socken finns

1985-01-28

11.1211-726-84

en mycket värdefull våtmark. Den upptar dock endast en mindre del av fastigheten varför ett naturvårdsförordnande för denna begränsade del anses tillfyllest för att säkerställa områdets naturvärden.

Beskrivning

Området utgörs huvudsakligen av en källmyr med en genomrinnande bäck. Från öster kommer översilande grundvatten som bryter fram i den sluttande skogsmarken. Området betas f n med russ. Närmare beskrivning finns i skötselplanen.

Grund för beslutet

Området har stort naturvärde vilket framgår av beskrivningen i skötselplanen. Osäkerheten om vilket markutnyttjande en nytilträdande markägare kommer att ha gör att länsstyrelsen vill skapa garantier att naturvärdena bevaras genom begränsningar i utnyttjandet. Källmyren och de frammbrytande källorna i skogen är främst känsliga för alla former av dikningar och körning. Fordonstrafik bör därför om möjligt helt undvikas. Detta innebär att skogsbruk inte kan bedrivas på normalt sätt. Svårigheten att avgöra exakt vilka ytor som inte tål trafik har medfört att en viss skyddszon har tagits med i förordnandet i sluttningen på östra sidan om bäcken. Utsträckningen av våtmark på den västra sidan av bäcken är däremot lättare att klart ange.

Beslut

Med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822 omtryckt 1974:1025) förklarar länsstyrelsen det område som utmärkts på bifogade karta som naturreservat.

Ändamålet med naturreservatet

Förordnandet som naturreservat syftar till att bevara en värde-

full källmyr med genomrinnande bäck och frambrytande källflöden.

Reservatföreskrifter

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen (1976:484) att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser skall gälla beträffande området.

A. Föreskrifter jämlikt 8 § naturvårdslagen angående inskränkning i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet

För att uppnå syftet med reservatet är det - utöver föreskrifter och bestämmelser i andra lagar och författningar - inte tillåtet att utan länsstyrelsens tillstånd

- uppföra byggnad eller anläggning
- anlägga väg, led, stig eller parkeringsplats
- anlägga luft- eller markledning
- bedriva täkt av berg, sten, grus, sand, mo, mjåla, lera, matjord eller torv
- utföra borrhning, sprängning, grävning, schaktning, muddring, dikning, utfyllnad eller tippning
- använda handelsgödsel
- använda kemiska bekämpningsmedel
- anordna upplag
- uppföra stängsel annat än för jordbrukets behov
- avverka, gallra, röja annat än i enlighet med bifogad skötselplan
- utföra maskinell markberedning
- framföra motordrivet fordon i terräng.

./.

B. Föreskrifter jämlikt 9 § naturvårdslagen om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att de åtgärder vidtas inom området som framgår av i detta beslut fastställd skötselplan.

1985-01-28

11.1211-726-84

C. Föreskrifter jämlikt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iakttaga inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

1. Framföra eller parkera motordrivet fordon.
2. Gräva upp eller plocka levande eller döda växter eller delar av växter t ex grenar.

D. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdsförordningen (1976:484) rörande naturvårdsförvaltningen av reservatet m m

1. Länsstyrelsen fastställer de föreskrifter om naturvårdsförvaltningen som framgår av bifogad skötselplan. Inom ramen för denna kan länsstyrelsen fortlöpande meddela direktiv för förvaltningen. Den ekonomiska utredningen i bilaga 3 fastställs dock inte.
2. Naturvårdsförvaltaren skall vara skogsvårdsstyrelsen i länet, som fortlöpande skall samråda med länsstyrelsen och berörd markägare vid förvaltningen.

./.

E. Ersättning enligt 26 § naturvårdslagen

Den i reservatet ingående marken utgörs till största delen av skogligt impediment utan större brukningsvärde annat än till bete. Länsstyrelsen anser inte att fastighetsägaren lider nämnvärd skada. Någon ersättning för att pågående markanvändning i viss utsträckning försvåras eller att mark tas i anspråk skall därför inte utgå i detta fall.

./.

Markägaren avstår enligt bifogat godkännande från alla ersättningsanspråk. Bilaga 4.

./.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, jordbruksdepartementet, se bilaga formulär A.

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet har

1985-01-28

11.1211-726-84

deltagit landshövdingen Claes Elmstedt jämte ledamöterna Eric Carlsson, Torsten Frölich, Torsten Gustafsson, Fred Henningson, Ingvar Kolmodin, Henry Lindkvist, Jan Lundgren, Per Axel Nilsson, Lars Persson, Lennart Petersson, Yngve Pettersson, Ingibjörg Sigurdsdottir, C B Stenström och Bertil Wiberg.

I den slutliga handläggningen har även deltagit länsarkitekten Peter Ringborg, t f länsantikvarien Dan Carlsson, överlantmätaren Ove Lundgren, byrådirektören Margareta Cedergren och avdelningsdirektören Per Hansson, föredragande.

Claes Elmstedt

Per Hansson

Bilagor

1. Översiktskarta
2. Karta utvisande reservatets gränser m m (skötselplanekarta)
3. Ekonomisk utredning
4. Godkännande av markägaren

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om Ni vill överklaga länsstyrelsens beslut skall Ni skriva till regeringen,
jordbruksdepartementet

Tala om varför Ni anser att beslutet skall ändras och vilken ändring Ni vill ha. Skicka även med sådant som Ni anser har betydelse för ärendet.

Regeringen **måste ha fått** Er skrivelse inom den tid som nedan markerats med kryss, annars kan regeringen inte ta upp Ert överklagande.

- tre veckor från den dag då Ni fick del av beslutet
- tre veckor från den dag då beslutet är daterat
- två månader från den dag då Ni fick del av beslutet
- två månader från den dag då beslutet är daterat
-

Tala om vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att anteckna ärendets nummer.

Underteckna skrivelsen och uppge namn, personnummer, postadress och telefonnummer. Om Ni anlitar ombud kan i stället ombudet underteckna skrivelsen.

För ytterligare upplysningar kan Ni vända Er till länsstyrelsen.

DEPARTEMENTENS POSTADRESSER

Arbetsmarknadsdepartementet
Bostadsdepartementet
Civildepartementet
Finansdepartementet
Försvarsdepartementet
Industridepartementet
Jordbruksdepartementet
Justitiedepartementet
Kommunikationsdepartementet
Socialdepartementet
Utbildningsdepartementet

10333 STOCKHOLM

Skötselplanen omfattar dels denna textdel, dels karta som är gemensam med länsstyrelsens beslut om reservatbildning. Planen upprättades under år 1984.

Syftet med naturvårdsförvaltningen:

1. Bevara ett källmyrområde och ett bäckparti med opåverkat slingrande lopp.
2. Vidmakthålla och uppmuntra russbete i området.

Disposition och skötsel av mark

Skötsel av källmyren, skötselområde 1. Ca 2,5 ha

Beskrivning

Myren mottager sitt vatten från en bäck, som i slingrande, opåverkat lopp rinner in i fastighetens norra del. I fastighetsgränsen här går också russinhägnaden, vilket märks på de tilltalande, betade ytorna i den ängstallskog där bäcken rinner fram.

Bäckens flöde vidgas snart och bildar ett svagt sluttande, delvis vegetationsfritt plan, som tar emot översilande grundvatten från sluttningen i öster. Längs en ca 400 m lång sträcka har här därför bildats en långsträckt källmyr, som avvattnas av bäcken mot sydväst, där bäcken efter att källflödets inverkan avtagit återtar sitt slingrande lopp.

I den långsträckta källmyren återfinns många av biotopens förnämsta växter. Som ofta är axag beståndsbildande. Källvattnet håller en jämn, sval temperatur och är växtmiljö för glacialrelikterna kärrlilja, svarthö, fjälltätört och brunögontröst, den sistnämnda unik för Gotland. Älväxing och majviva präglar de angränsande kalkfuktängarna, och bland orkidéer märks såväl lukt- som brudsporre samt blodnycklar och kärrknipprot. I det rinnande vattnet står näbbstarr och ryltåg.

1985-01-28

11.1211-726-84

Det måttliga russbetet medverkar till att skapa livsrum mellan tuvor av axag och blååtätel för konkurrenssvaga arter som brun-ögontröst och storsileshår.

Genom den genomflytande bäcken och dess lutande plan har källmyren en för Gotland unik morfologi, som i kombination med dess floristiska innehåll samt det gynnsamma russbetet gör att området måste värderas högt från naturvårdssynpunkt.

Körskador finns i den södra delen.

Mål:

Bevarande av källmyrskaraktären.

Riktlinjer:

Inga åtgärder behöver vidtas f n. Det är dock synnerligen angeläget att russbetet vidmakthålls. Bete är en förutsättning för att skötselområdet skall kunna hållas öppet. Trampet och betet är också gynnsamt för en del sällsynta konkurrenssvaga arter. Stängsel är nyuppsatt och behöver endast kontrolleras de närmaste åren. På sikt måste dock reparation och utbyte ske. Körskador får självläka.

Skötsel av skogsmark mestadels öster om källmyren, skötselområde

2. Ca 3 ha

Beskrivning:

Skogen ovanför källmyrsslutningen är frisk, växtlig tallskog med ytterligare en, fast mindre källmyrspräglad, myr sydost om huvudmyren.

I slutningen finns flera våtare stråk med framflytande grundvatten där källmyrs karaktärsväxter återfinns. Körskador finns i den södra delen.

1985-01-28

11.1211-726-84

Mål:

Bevarande av källmyrar och våtare partier. Bevarande av ett smalt band med skog öster och sydost om källmyren som inramning och skyddszon. Bevarande av våtmarker med skyddszon sydost om källmyren.

Riktlinjer:

Skötselområdet utgörs till stor del av skogsmark. Med stöd av normal naturvårdshänsyn enligt skogsvårdslagens 21 § begränsas skogsbruket. Skogliga åtgärder får endast vidtas i enlighet med förslag av markägaren som godkänts av länsstyrelsen. En bedöms behov påkallat av gallring av tätare partier. Om avverkning, gallring eller röjning aktualiseras i randområdet får fällning inte ske in i området. Körning med tunga motordrivna fordon får inte ske, utan eventuellt gagnvirke skall forslas med lättare terrängfordon av typ skoter, bäras, släpas eller vinschas ut. Häst får med fördel utnyttjas som dragdjur.

ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV

Tillgänglighet - friluftsanordningar

Inga anordningar finns för att underlätta allmänhetens besök i området.

Mål:

Allmänhetens besök i studiesyfte bör underlättas. Området är dock på grund av känslig natur och liten storlek inte lämpligt för friluftslivsaktiviteter av större omfattning.

Riktlinjer:

En enkel parkeringsplats med plats för några bilar markeras med

1985-01-28

11.1211-726-84

skylt där skogsvägen tangerar reservatet i väster. Platsen är redan öppen och har fast och bra mark varför inga ytterligare åtgärder behövs. En stätta ordnas över stängslet.

En naturstig anläggs eventuellt i en slinga i skogen med spång över en del av källmyren för att kanalisera besöken och ge information.

Toalett och renhållning

Inga anordningar vidtas f n. Endast om nedskräpning blir omfattande sker utplacering av soptunna vid parkeringen.

Information

Information om objektet lämnas på informationsskyltar och i eventuell naturstigsfolder vilket tas fram av länsstyrelsen. Ett större skyltställ med informationsskylt ställs upp vid parkeringsplatsen. En brevlåda med naturstigsfolder och gästbok anbringas eventuellt. Naturvårdsförvaltaren ansvarar för detta.

Utmärkning av naturvårdsområdets gräns

Utmärkning av naturvårdsområdets gräns skall utföras enligt svensk standard (SIS 0315 22). Naturvårdsförvaltaren ansvarar för detta.

TILLSYN

Tillsyn svarar naturvårdsförvaltaren för med ambulerande tillsynsman.

DOKUMENTATION

Naturvårdsförvaltaren dokumenterar utförda åtgärder, kostnader

1985-01-28

11.1211-726-84

och finansieringen av naturvårdsförvaltningen samt förhållanden som hotar naturvårdsintresset, t ex sådant som kan hota våtmarkerna. Betestryckets effekt skall särskilt uppmärksammas.

FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

Ekonomisk utredning

Länsstyrelsens naturvårdsenhet har gjort en ekonomisk utredning den 1 augusti 1984 av beräknade kostnader perioden 1985 - 1999.

./. Se bilaga 3.

Finansiering av naturvårdsförvaltningen

Bekostas av staten genom statens naturvårdsverk:

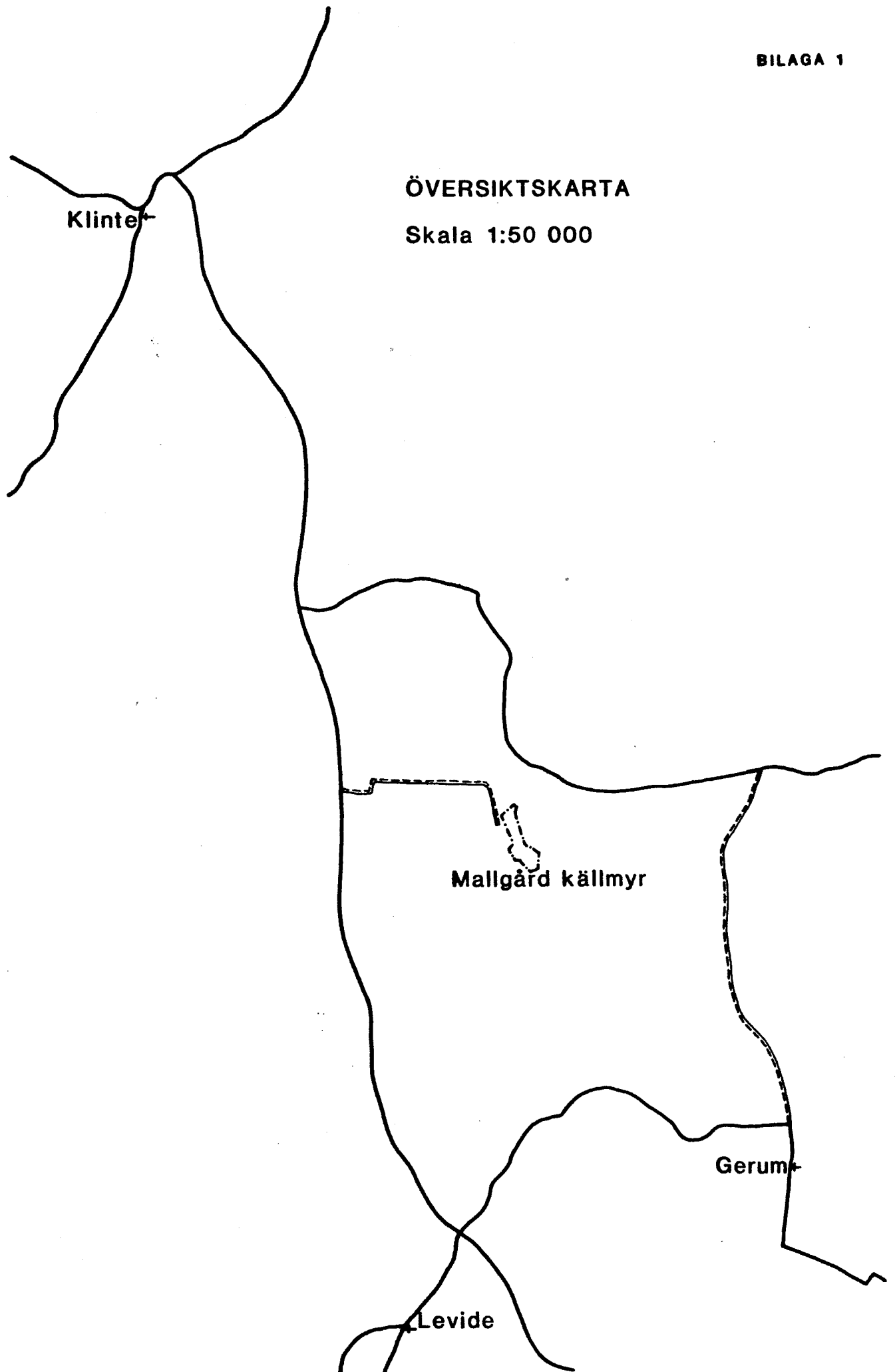
Utmärkning av naturvårdsområdets gräns, framställning och utplacering av informationsskyltar och ev naturstigsfoldrar, ev anläggande av naturstig med utmärkning och spänger, anläggande av enkel parkeringsplats, ev uppställande och drift av soptunna, ev anläggande av färast.

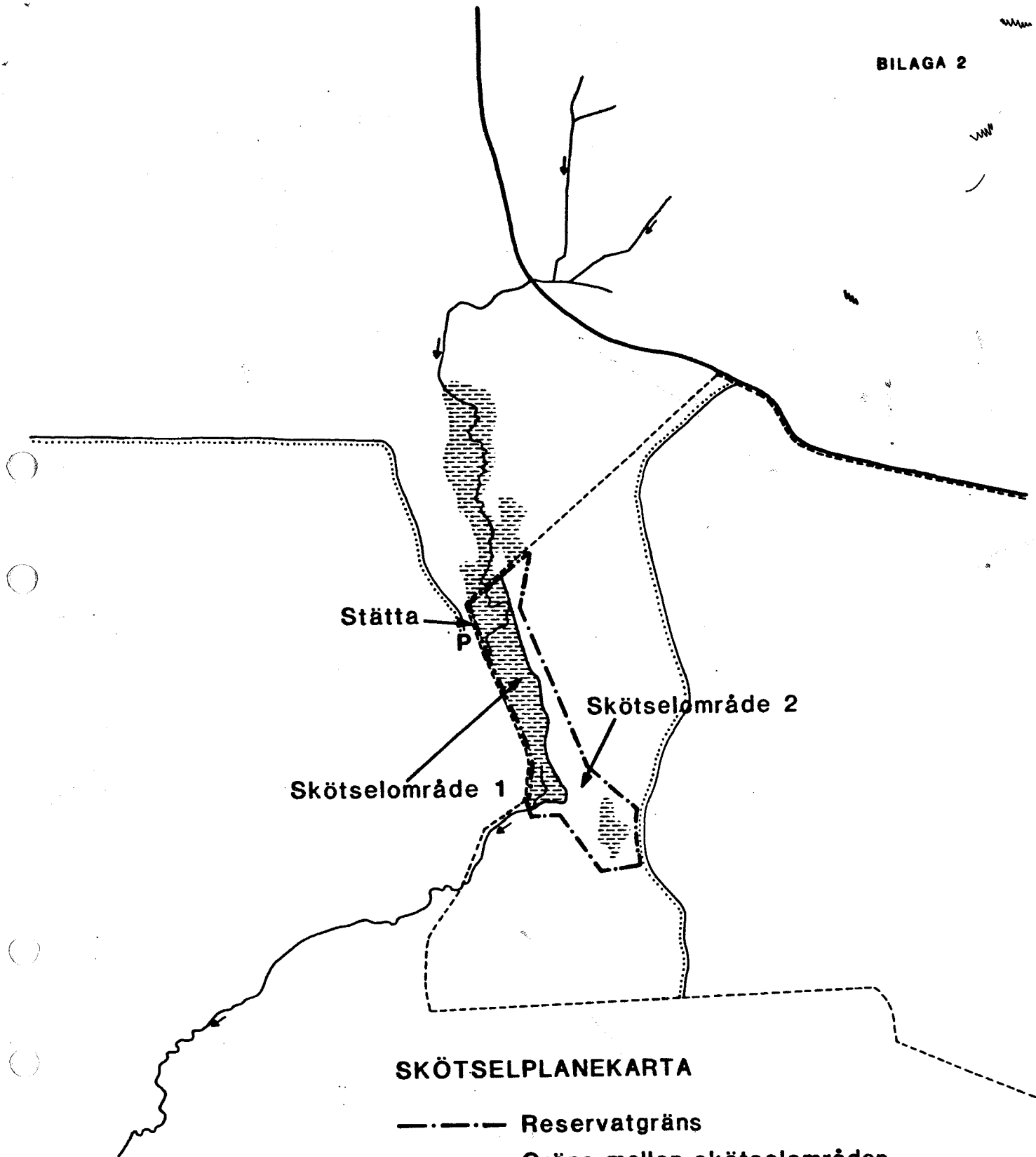
Bekostas av markägaren:

Underhåll av skogsvägen till parkeringsplatsen. Om besök sker i större omfattning till reservatet skall statens naturvårdsverk genom naturvårdsförvaltaren i motsvarande grad svara för underhållet.

ÖVERSIKTSKARTA

Skala 1:50 000

Stätta

P

Skötselområde 1

Skötselområde 2

SKÖTSELPLANEKARTA

- · — · — Reservatgräns
- Gräns mellan skötselområden
- - - Stängsel
- ▨ Våtmark

Skala 1:10 000

Naturvårdsobjekt: Mallgård Källmyr UTREDNING AV KOSTNADER OCH INTÄKTER FÖR NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

Kommun: Gotland

Undantagen från fastställelse enligt 9 § NVF

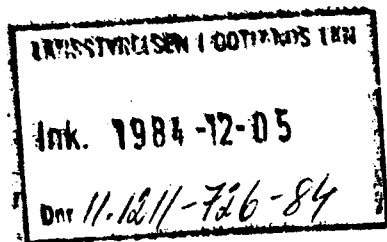
Län: Gotland

Upprättad 1984-08-01

Skötsel- område Skötsel- objekt nr	Kostnader				Intäkter		
	Typ av åtgärd	Arbetskraftbehov i normaldagsverken		Investeringsbehov (avser material, maskiner etc) i kr	Typ av intäkt	Kr	
		Bå 1-5	Bå 6-10			Bå 1-5	Bå 6-10
1	2	3		4	5	6	
	Utmärkning av gränser Information Anl av natur- stig och parke- ring Tillsyn	2	2	1 000 2 000 3 000			

1984-12-03

002-498/84

Länsstyrelsen i Gotlands län
Planeringsavdelningen
621 85 VISBY

Naturresevat inom Mallgårds 1:10 i Levide socken

Som ägare till fastigheten Mallgårds 1:10 i Levide socken godtar lantbruksnämnden att naturresevatbildning sker för en mindre del av fastigheten i enlighet med av länsstyrelsen redovisat reviderat förslag av den 23 november 1984.

Lantbruksnämnden avstår som markägare från alla ersättningsanspråk.

Bengt Rietz
Lantbruksdirektör

Allan Persson
Byrådirektör